

Mesures per enfortir l'associacionisme i l'acció col·lectiva als carrers de BCN davant les eleccions municipals 2023

El Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), com a plataforma associativa de la ciutat de Barcelona, volem posar en valor aquesta capacitat de transformar des dels nostres barris. Per això, en un moment de crisi socioeconòmica permanent, esdevé estratègic l'impuls de l'associacionisme de base voluntària, no lucrativa, de funcionament democràtic i transformador de la societat a la nostra ciutat.

Entenem que aquesta ha de ser una estratègia de ciutat que s'ha d'impulsar des de la coresponsabilitat del propi sector associatiu i de l'acció política de l'Ajuntament. Davant la crisi permanent cal construir nous models de futur que posin les persones al centre.

Per això, en el marc de les eleccions municipals 2023, proposem les següents mesures:

- 1. Definir una estratègia política transversal de foment del fet associatiu.** Volem promoure l'acció comunitària amb l'impuls d'un associacionisme (encara que sigui no formal) de base voluntària, no lucrativa, de funcionament democràtic, transformador i arrelat al barri. Malgrat valorar positivament l'accent específic de potenciar la mirada comunitària als nostres barris, entenem que aquesta no hauria de condicionar les polítiques de suport i facilitació de l'acció col·lectiva als nostres barris.
- 2. En un context socioeconòmic de crisi permanent, demanem que s'incrementin els pressupostos adreçats a l'acció comunitària, la participació i l'enfortiment de la democràcia.** Cal una aposta política estratègica per posar en valor la col·laboració publicoprivada.
- 3. Prioritzar l'associacionisme arrelat al barri, per això cal seguir apostant pel Pla de Barris.** Apostem per un associacionisme de base social fort amb voluntat de transformar la realitat, que promogui l'acció comunitària i que estigui arrelat al barri. Valorem molt positivament les accions de suport a col·lectius en el marc del pla de barris. Demanem que es mantinguin aquestes estratègies i s'ampliïn a més barris.
- 4. Impulsar la gestió ciutadana com una estratègia de la dinamització territorial,** el foment de la participació i reforç de la cohesió i capital social d'un barri establint relacions més sòlides entre els membres d'una comunitat, espai per construir un projecte compartit. L'esforç de les associacions en el marc de la Plataforma de Gestió Ciutadana ha permès arribar a un acord amb el govern municipal per regular aquest tipus de gestió. Cal seguir promovent la gestió ciutadana, treballant

amb les diferents àrees de l'Ajuntament per fer valer aquests acords i mantenir a la Plataforma com a interlocutor per la detecció de conflictes i per la contínua millora i creixement d'aquest model de gestió compartida. En concret recollim les propostes elaborades en el «**Manifest Gestió Cívica Eleccions Municipals 2023**»¹ i demanem als diferents grups municipals:

- » Que es comprometin a impulsar la Gestió Cívica.
- » Que impulsin un acord ciutadà per impulsar la gestió públic-comunitària.
- » Que es comprometin a completar i impulsar la implementació del programa de Patrimoni Ciutadà a tots els barris de la ciutat.
- » Que incideixin per a que aquest tipus de gestió, on Barcelona és capdavantera, es pugui aplicar a altres municipis de Catalunya, especialment els que pertanyen a la XMESS (Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària).
- » Que s'impliquin en disposar d'un marc normatiu a nivell català, desenvolupat per la Generalitat de Catalunya.

5. **Reconèixer les associacions que promouen les festes majors i altres festes populars**, com a interlocutors oficials en matèria de cultura i festes populars i majors en els barris. Facilitar la seva tasca tant en l'ús de l'espai públic com en la gestió de les subvencions de les festes Majors.
6. **Impulsar el Codi Ètic de les Associacions de Barcelona**. Aquesta és l'eina impulsada pel propi teixit associatiu que vetlla pel bon govern de les associacions. Per això, demanem que es mantingui aquest reconeixement i que es millori la dotació de recursos per la seva gestió bàsica.
7. **Calen polítiques que permetin que la ciutadania disposi de temps per dedicar a l'acció col·lectiva**. L'aposta per la reforma horària ha de ser una estratègia de ciutat dels propers anys. Necessitem més temps per dedicar-nos al bé comú.
8. **Promoure el reglament de participació ciutadana entre les associacions**. Apostem pel reconeixement de l'associacionisme com a actors actius en l'activitat política. És important la implicació des de la col·lectivitat organitzada en processos de participació, millora, i concreció de les polítiques públiques. Així com també ser propositius de noves normatives i legislacions. Necessitem i reivindicuem una participació real en espais més decisoris que permeti incidir en les polítiques públiques. En aquest sentit, el **reglament** és una bona eina d'incidència política, que a les associacions s'ha de donar a conèixer i promoure per explotar. Malgrat tot, cal defensar-lo davant els atacs d'interessos privats i lobbies que volen fer minvar la capacitat de les persones de decidir el futur col·lectiu. També demanem que es redueixi el número de signatures necessàries. Per això, instem als grups polítics que ja es van comprometre a agilitzar la modificació l'article 38 de la Llei 4/2010 del Parlament de Catalunya (Llei de consultes populars per via de referèndum) per facilitar aquestes iniciatives que promouen la participació i ajuden a l'empoderament de la ciutadania i així reduir el nombre de signatures requerit per promoure una consulta ciutadana.

1 Podeu accedir en al Manifest Gestió Cívica Eleccions Municipals 2023 en [aquest enllaç](#).

9. Avançar vers una veritable descentralització administrativa i política de l'administració que permeti dotar als barris i districtes de més capacitat de decisió i execució.
10. Posar en valor el món associatiu per a l'assoliment dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS) i per a l'estratègia per la mitigació dels efectes del canvi climàtic. Dels 17 objectius específics, volem destacar l'ODS11 que recull que per assolir la sostenibilitat cal construir comunitats, barris, ciutats sostenibles, i com reafirma l'ODS17, cal actuar de forma conjunta, integrada, col·laborativa, entre tots els actors de la societat, i construir aliances per viure el planeta de forma sostenible. Per això **proposem que es reforci la Taula d'impuls de l'Agenda 2030** dotant-la de més pes polític, amb la participació de tots els agents de la societat i amb més capacitat de concreció en propostes adreçades a la ciutadania.
11. **Apostar per a la simplificació administrativa dels processos**, per això proposem:
  - » **Unificar tots els tràmits de l'administració a Catalunya en un únic portal electrònic**, és a dir, replicar la Finestreta Única Empresarial, que guia la relació entre administració i empreses, en l'àmbit dels tràmits que han de realitzar les entitats per disposar d'una única pàgina web des d'on iniciar les gestions amb cada administració corresponent.
  - » **Crear un sistema únic de registre de documents** en què les entitats es puguin registrar i actualitzar les seves dades. D'aquesta manera, no caldria que l'entitat presenti les dades de l'organització cada vegada que inicia el tràmit d'una convocatòria i seria la mateixa administració qui accediria a la informació requerida sense necessitat de sol·licitar-la.
  - » **Garantir l'accessibilitat universal**. Des de l'inici s'ha de treballar en el disseny d'un formulari adaptat a l'entorn digital - també en programari lliure - i accessible per a totes les persones usuàries: amb textos clars i entenedors, que segueixin els principis de lectura fàcil, colors bàsics i contrastats, entre d'altres, elaborats en col·laboració amb les entitats expertes en aquest àmbit.
  - » **Facilitar que les entitats obtinguin la certificació de persona jurídica de forma gratuïta**. Així, es podria aconseguir que els sistemes d'identitat digital siguin prioritàriament de persona jurídica (com a entitat) i no física (com a persona tècnica), garantint un nivell de seguretat més alt.
  - » **Facilitar el suport presencial** de les Oficines d'Atenció al Ciutadà per tal de facilitar la tramitació telemàtica i presencial d'aquelles entitats que presenten majors dificultats.

Cal una estratègia per millorar el finançament associatiu, per això proposem:

1. **Una fiscalitat associativa**. Cal acompanyar als sectors associatius de la ciutat, en el treball amb d'altres administracions, per canviar el model fiscal per les associacions.
2. **Modificar les Ordenances Fiscals per eximir les associacions de la ciutat del pagament de taxes municipals**. Actualment, només les entitats declarades d'utilitat pública estan exemptes de moltes taxes municipals. Cal generar un mecanisme consensuat amb el sector, que permeti ampliar aquest nombre d'associacions.

3. **Definir una estratègia de foment del mecenatge a la ciutat.** Accions d'enfortiment del mecenatge. Treball conjunt entre administració municipal, el teixit empresarial i d'emprenedoria social i el propi sector per cercar vies de mecenatge de les petites i mitjanes associacions.
4. **Redefinir el model de la convocatòria general de subvencions** de la ciutat que s'adeqüi a la realitat associativa. Plantegem un debat profund sobre el model actual de subvencions que permeti definir un nou model que dins del marc legal, s'adapti a la realitat associativa. A més proposem que les subvencions siguin de suport a les associacions i no només de concertació d'activitats d'interès públic, com ho són actualment.
5. **Prioritzar les entitats sense ànim de lucre en la convocatòria general de subvencions de l'Ajuntament.** Malgrat que es dona per suposat que les subvencions estan adreçades a les entitats sense ànim de lucre, actualment hi ha àmbits i programes als quals es poden presentar empreses. Es dona el cas que entre els 10 projectes amb major import subvencionat es troben 5 empreses, 4 associacions i 1 cooperativa, per bé que cal destacar que l'import major és destinat a dues empreses (150.000 €). Des de les associacions de la ciutat apostem perquè la relació de l'administració amb les empreses ha de ser amb altres mecanismes.
6. **Incrementar la partida de subvencions dels districtes.** Malgrat això en els darrers anys la tendència és la d'anar disminuint la partida de subvencions al territori i augmentat les d'àmbit ciutat, per això proposem canviar aquesta tendència en els anys vinents per prioritzar l'arrelament associatiu en cadascun dels districtes de la ciutat. A més proposem un suport polític i econòmic a les estructures associatives coordinadores d'entitats de barri i districtes.
7. **Definir un model de conveni** que sigui transparent i permeti l'enfortiment d'estructures associatives.
8. **Fomentar l'ocupació i contractació per part de les associacions.** L'associacionisme és de caràcter voluntari i transformador però, per desenvolupar projectes cal enfortir les estructures tècniques. Per això, calen mesures per promoure l'ocupació i contractació de les seves estructures tècniques.
9. **Mantenir l'aposta per l'Estratègia de Ciutat per l'Impuls de l'economia social i solidària 2030.** Les associacions, com a membres de l'economia social i solidària demanem el compromís del nou govern municipal per donar continuïtat al foment i enfortiment de l'ESS pel 2030.

Cal recuperar el carrer i facilitar l'ús d'espais i locals per a l'acció associativa, per això proposem:

10. **Recuperar els carrers i les places per la ciutadania.** Demanem que el govern s'empari en la Carta Municipal per protegir a les associacions, dins la legalitat i des de la corresponsabilitat de les mateixes associacions, davant de les diferents lleis que dificulten l'activitat associativa (Llei d'espectacles,...).
11. **Mantenir l'aposta per la política de Patrimoni Ciutadà** estructurada a partir de la taula de Patrimoni Ciutadà i les seves eines: cens i catàleg actualitzat, Oficina de Patrimoni Ciutadà i el Balanç Comunitari.

12. Nous models de propietat no especulatiu per associacions - Masoveria urbana.

La manca d'espais i locals per a entitats i col·lectius organitzats a la ciutat fa que es plantegin altres formes per obtenir espais socials on realitzar activitats de forma més assequible i estable. Aquest model de relació pot suposar el manteniment d'edificis i l'activitat en els barris a partir d'un teixit associatiu comunitari i compromès. Per això proposem el foment d'aquest model reconegut per la llei, que proposem sigui potenciat des de l'administració municipal.

13. Suport al manteniment i rehabilitació general d'edificis de les associacions.

14. Apostem pel suport de les administracions amb la **instal·lació de plaques fotovoltaïques en totes les teulades adjacents dels edificis de les seues d'entitats i dels equipaments públics** per complir els objectius de la necessària transició energètica a través del marc de la constitució de les Comunitats Energètiques.